

Nowe duże ssaki z późnooligocénskiego stanowiska Chilga w Etiopii

William J. Sanders, John Kappelman, and D. Tab Rasmussen

Acta Palaeontologica Polonica 49 (3), 2004: 365-392

Opisano i sklasyfikowano odkryte niedawno szczątki kopalnych trąbowców i embrytopodów ze stanowiska Chilga w Etiopii. Są one datowane na ok. 28-27 mln lat temu (późny oligocen), a więc lokują się w czasie pomiędzy późnoeocénsko-wczesnooligocénskimi faunami Afro-Arabii zdominowanymi przez archaiczne, endemiczne taksony a wczesnomiocénskimi faunami w których zastąpiły je formy masowo imigrujące z Eurazji. Ubóstwo stanowisk podobnego wieku w Afro-Arabii sprawia, że Chilga ma decydujące znaczenie dla ustalenia początku i przebiegu tej wymiany fauny. Większość rodzajów obecnych w Chilga stanowi kontynuację taksonów znanych ze starszych odsłoneń afro-arabskich, acz dalej w głąb lądu i wyżej nad poziomem morza; nie ma natomiast w miejscowej faunie ssaków eurazjatyckich. Archaiczne, endemiczne formy z Chilga różnią się jednak morfometrycznie od starszych pobratymców z tych samych rodzajów i obejmują nowego embrytopoda, *Arsinoitherium giganteum* sp. nov., oraz nowe formy słoniokształtnych trąbowców *Phiomia major* sp. nov., aff. *Palaeomastodon* sp. nov. A, i aff. *Palaeomastodon* sp. nov. B. Nowe, prymitywne deinoteria i gomfoteria, także występujące w Chilga, rozciągają znacznie wstecz zasięg stratygraficzny tych trąbowców. Miejscowe deinoterium, *Chilgatherium harrisi* sp. nov., różni się na tyle od *Prodeinotherium* i *Deinotherium*, by zasłużyć na umieszczenie w odrębnej podrodzinie, Chilgatheriinae subfam. nov. Gomfoterium z Chilga jest mniejsze od miocénskich przedstawicieli nadrodziny Elephantioidea, i zostało określone jako cf. *Gomphotherium* sp. nov. Materiał ten wskazuje, że rodzime taksony afro-arabskie były bardziej elastyczne ekologicznie niż dotąd sądzono i z powodzeniem kontynuowały swe trajektorie ewolucyjne u schyłku paleogenu. Oznacza to, że rozprzestrzeniający się do Afro-Arabii nowi przybysze z Eurazji mogli napotkać bujne zespoły miejscowych ssaków. Wciąż słabo rozumiemy zagładę wielu rodzimych grup, jaka wkrótce nastąpiła.

Key words: Arsinoitheriidae, Deinotheriidae, Gomphotheriidae, Palaeomastodontidae, Paleogene, Afro-Arabia.

William J. Sanders [wsanders@umich.edu], Museum of Paleontology, University of Michigan, 1109 Geddes Avenue, Ann Arbor, Michigan 48109, USA; John Kappelman [jkappelman@mail.utexas.edu], Department of Anthropology, University of Texas, 1 University Station C3200, Austin, Texas 78712, USA; D. Tab Rasmussen [dtrasmus@artsci.wustl.edu], Department of Anthropology, Washington University at St. Louis, Campus Box 1114, St. Louis, Missouri, 63130, USA.

 [Full text \(1,461.4 kB\)](#)